

Miljökrav för fordonstvättar

Riktlinjer för miljö- och
konsumentnämnden i
Västerås stad

VÄSTERÅS STAD
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen

Miljökrav för fordonstvättar - policy för Västmanlands län

Bakgrund och syfte

Denna policy har tagits fram för att utgöra ett stöd för miljökontorens tillsyn av fordonstvättar. Bakgrunden till arbetet är dels att Naturvårdsverket i april 2004 upphävde sina Allmänna råd 96:1 "Fordonstvätt, mål och riktvärden" (AR 96:1) respektive allmänna råd 1975:10 om "Avloppsvattenbehandling vid bensinstationer och bilverkstäder", och dels att arbetsgruppen har velat klargöra vilka krav som är skäligen att ställa också för mindre verksamheter.

Eftersom AR 96:1 tidigare har varit grunden för tillsynsarbetet, gjorde upphävandet av rådet att det uppstod en osäkerhet för var kravnivån bör läggas vid nyetablering och för befintlig verksamhet. Arbetsgruppens förhoppning är att länets tillsynsmyndigheter ska finna stöd i den framtagna policyn och välja att tillämpa den, så att likartade bedömningar kan göras inom länet.

Policydokumentet har utarbetats av en arbetsgrupp bestående av Karin Samuelsson (miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Västerås), Kristina Storfors (miljökontoret i Köping) samt Daniel Johansson och Mikael Wulff (miljöenheten, Länsstyrelsen). Arbetet påbörjades under hösten 2004.

Underlag har hämtats från AR 96:1, Naturvårdsverkets nya branschfaktablad, policydokument från Miljösamverkan Västra Götaland och Stockholm Vatten, samtals med Naturvårdsverkets branshexpert och leverantörer av olika reningstekniker samt med VA-huvudmannen (VA) i kommunerna. Arbetet har vid några tillfällen förankrats med övriga kommuner i länet, vilka också har haft möjlighet att lämna synpunkter.

Definitioner

Fordonstvätt

I begreppet fordonstvätt ingår manuella och automatiska anläggningar för fordonstvätt. Även t.ex. bilrekonditionering, rostskyddsbehandling med föregående tvätt, åkerier och tvättplattor för privatpersoner ingår i denna kategori.

Övriga fordon som exempelvis tåg och båtar omfattas inte av policyn men resonerar manget kan säkert användas även för dessa. När det gäller verksamheter som enbart tvättar fälgar och/eller däck anser arbetsgruppen inte att de räknas till fordonstvättar.

Små tvättar

Anläggningar som tvättar mindre än fem personbilar eller mindre än ett tungt fordon (lastbilar, bussar, traktorer eller annat vägfordon) per dygn, räknat i snitt per år. Hit hör bland annat många tvättar som inte är öppna för utomstående, t.ex. tvätthallar, spolplattor och tvättplatser i garage på företag, förvaltningar och i bostadsområden.

Datum
2006-01-30

Mellanstora tvättar

Anläggningar där tvättning sker av fem personbilar eller mer respektive ett tungt fordon (lastbilar, bussar, traktorer eller annat vägfordon) eller mer per arbetsdag, vilket motsvarar cirka 1250 personbilar eller 250 tunga fordon per år.

Arbetsgruppens bedömning är att relativt få tvättar kan räknas som mellanstora. I gruppen återfinns en del tidigare anmälningspliktiga verksamheter som, genom att minska antalet tvättar/år eller noggrannare följa upp antalet utförda tvättar, har hamnat under anmälningsnivån. I dessa fall förutsätts att verksamhetsutövaren trovärdigt kan visa att antalet tvättar underskrider anmälningsnivån.

Stora tvättar

Anmälningspliktiga anläggningar där antalet faktiska tvättar är minst 5000 personbilar eller 1000 tunga fordon (lastbilar, bussar, traktorer eller annat vägfordon) per år. Arbetsgruppen anser att bedömningen av om anmälningsplikt gäller eller inte kan göras utifrån de uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar.

Om- och tillbyggnad

Som ombyggnad räknas genomgripande förändring eller utbyte av tvätt- eller reningsutrustning. Normalt underhåll eller service omfattas inte. Som tillbyggnad räknas utökning av tvätthallsstorlek, tillägg av fler tvättplatser och liknande. Om endast andra delar av byggnaden, t.ex. bensinstationen, byggs om/byggs till så räknas det inte som om- eller tillbyggnad av tvätthall.

Åtgärdskrav

Utgående från vad som är miljömässigt motiverat, tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt anser arbetsgruppen att nedanstående tidplan, utsläppsnivåer och försiktighetsmått är skäligen att kräva. Beroende på de faktiska förutsättningarna kan det i enstaka fall finnas anledning att göra avsteg från angivna krav. Likaså kan det i vissa fall vara motiverat att tidigarelägga utsläppskrav för tvättar som har stora föroreningsutsläpp eller som avleder avloppsvattnet till en känslig recipient. Det kan också tänkas att en kommun väljer att skärpa och/eller tidigarelägga utsläppskrav för att minska belastningen på det kommunala avloppsreningsverket.

Utöver de riktvärden som anges här kan VA (VA-huvudmannen i kommunen) ha utarbetat lokala riktlinjer för vilka föroreningshalter som kan godtas vid anslutning till det kommunala avloppsnätet. Om policyn och de lokala riktlinjerna inte överensstämmer bör miljö- och hälsoskyddskontoret och VA komma överens om vilka värden som ska tillämpas och hur man kan samarbeta för att minska fordonstvättarnas miljöpåverkan.

För små tvättar anges utsläppskrav endast vid ny-, om- eller tillbyggnad av tvättanläggningen. För befintliga små tvättar anser arbetsgruppen att det som minimum ska finnas någon form av oljeavskiljare. I övrigt anser gruppen att det i dagsläget inte är miljömässigt motiverat eller ekonomiskt rimligt att **generellt** skärpa kraven ytterligare. På några års sikt bedöms dock att situationen kan

Datum
2006-01-30

komma att förändras, och arbetsgruppen anser att det om cirka 5 år finns anledning att se över policyn för de små tvättarna. Om inget annat framkommer då, ser arbetsgruppen det som en rimlig målsättning att miljökontoren fr. om år 2015 begär att även befintliga små tvättar ska uppfylla de krav som länsolicyn anger för ny-, om- eller tillbyggnad.

Eftersom avloppsutsläppen (föroreningsmängd och vattenvolym) från större verksamheter har minskat och sannolikt fortsätter att minska genom utsläpps begränsande åtgärder, får utsläppen från små verksamheter och hushåll allt större betydelse för avloppsreningsverk och recipienter. Detta motiverar att de små verksamheternas avloppsutsläpp blir mer uppmärksammade i tillsynen. I vilken takt detta ska ske måste bedömas utifrån de lokala förutsättningar man har i varje kommun. Recipientens känslighet samt avloppsreningsverkets driftsäkerhet och slamkvalitet är viktiga utgångspunkter för denna bedömning.

Redan nu bör miljökontoren vid tillsyn informera om och motivera tänkbara lösningar som minskar avloppsutsläppen. Det kan t.ex. handla om att verksamhetsutövaren bör välja en extern anläggning för fordonstvätt eller att flera verksamheter kan gå ihop om en tvätt med rening. Miljökontoren bör följa teknikutvecklingen av reningsutrustning m.m. och samarbeta med övriga kommunala förvaltningar.

Tidplan för utsläppskrav

	Fr.o.m 1 januari 2006	Senast 31 december 2010
Stora tvättar	Utsläppskrav ² ska uppfyllas vid ny-, om- eller tillbyggnad. För befintliga tvättar (installerade före 31 december 2005) ska utsläppskrav ¹ uppfyllas om tillsynsmyndigheten inte har meddelat något annat.	
Mellanstora tvättar	Utsläppskrav ² ska uppfyllas vid ny-, om- eller tillbyggnad. För befintliga tvättar (installerade före 31 december 2005) bör utsläppskrav ¹ uppfyllas.	Utsläppskrav ¹ ska uppfyllas vid samtliga.
Små tvättar	Samtliga befintliga tvättar ska ha en oljeavskiljare ³ . Utsläppskrav ⁴ ska uppfyllas vid ny-, om- eller tillbyggnad.	

- 1) Se utsläppskrav i tabell 1.
- 2) Se utsläppskrav i tabell 2.
- 3) Oljeavskiljaren ska minst vara dimensionerad enligt Naturvårdsverkets allmänna råd 1975:10 "Avloppsvattenbehandling vid bensinstationer och bilverkstäder".
- 4) Oljeavskiljaren ska uppfylla Svensk Standard SS EN 858. Oljeindex får som riktvärde inte överskrida 5 mg/liter i utgående avloppsvatten.

Datum
2006-01-30

Policyn anger inget krav på att alla fordonstvättar ska ha recirkulation av tvättvatten. Däremot kan det ur verksamhetsutövarens synpunkt vara en fördelaktig lösning. Studier visar att recirkulation leder till lägre utsläpp av olja och metaller, mindre risk för driftstörningar, viss återvinning av kemikalier samt vattenbesparing.

Utsläppskraven anges som riktvärden. Med riktvärde avses ett värde som om det överskrids mer än tillfälligt ska göra att åtgärder vidtas för att förhindra att överskridandet upprepas. Provtagning ska göras av en sakkunnig provtagare och analys ske vid ett ackrediterat laboratorium.

Tabell 1 Utsläppskrav

	Personbil	Tyngre fordon
Samlingsparameter (bly, krom, nickel)	10 mg/bil	30 mg/fordon
Kadmium	0,25 mg/bil	0,75 mg/fordon
Zink	50 mg/bil	150 mg/fordon
Oljeindex	5 g/bil	15 g/fordon
Kvot BOD/COD (nedbrytbarhet)	>0,3	>0,3

Utsläppskraven i tabell 1 innebär ingen egentlig förändring jämfört med de riktvärden som tidigare angavs i Naturvårdsverkets allmänna råd 1996:1. Den enda skillnaden är oljevärdet som på grund av förändrad analys nu anges som oljeindex istället för mineralolja.

Tabell 2 Utsläppskrav

	Personbil	Tyngre fordon
Samlingsparameter (bly, krom, nickel)	5 mg/bil	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/bil	0,3 mg/fordon
Zink	50 mg/bil	150 mg/fordon
Oljeindex	2,5 g/bil	7,5 g/fordon
Kvot BOD/COD (nedbrytbarhet)	>0,3	>0,3

Generella krav

Utöver angivna utsläppskrav anser arbetsgruppen att följande generella krav ska ställas vid de tidpunkter då ”ska-krav” anges i tidplanen ovan. För små tvättar gäller alla nedanstående krav bara vid ny-, om- eller tillbyggnad. För befintliga små tvättar gäller bara de punkter som är försedda med *:

- Separat vattenmätare för kontroll av all vattenförbrukning i tvättanläggningen ska finnas. Vattenmätarna ska vara plomberade.
- Provtagningsbrunn eller annan anordning som möjliggör anslutning av automatisk provtagare ska finnas på utgående avloppsledning efter reningsanläggningens bufferttank.

Datum
2006-01-30

- För att förhindra bräddning av otillräckligt renat avloppsvatten från en pumpbrunn, ska tvättanläggningen vara försedd med automatik som stoppar tvättmaskin och vattentillförsel om pumpen upphör att fungera.
- Tvättkemikalier som kan påverka oljeavskiljarens eller reningsanläggningens funktion negativt genom sämre avskiljningsförmåga får ej användas. För tvätt i en manuell tvätthall ska kunderna informeras om vilka tvättkemikalier som kan användas utan att driftstörningar riskeras i reningsverket.*
- Nivåalarm ska finnas i både olje- och slamavskiljare.
- Olje- och slamavskiljare ska tömmas vid behov, dock minst en gång per år. Efter tömning ska oljeavskiljaren återfyllas med vatten. Om oljeavskiljaren är av klass 1-typ (d.v.s. försedd med lamell-, rör- eller skumgummifilter) bör man ha som rutin att backspola filtret varje gång tömning sker.*
- Avlopp från verkstadslokal ska vara separerat från tvätthallens avloppssystem och istället anslutas till separat oljeavskiljare.*
- Lagring av kemiska produkter (t.ex. tvättkemikalier) och farligt avfall ska ske på tät och invallad yta som är beständig mot de produkter och avfall som lagras. Vid förvaring utomhus ska invallningen vara försedd med nederbördsskydd. Invallningen ska rymma det största kärlets volym plus 10 % av övriga behållares volym.*

Arbetsgruppen har diskuterat om avloppsutsläpp ska ske till dag- eller spillvatten. Traditionellt har industriellt avloppsvatten kopplats till det kommunala spillvattennätet. Idag verkar VA ofta för att anslutning av industriellt avloppsvatten istället ska ske till dagvattennätet. Ett exempel är Västerås där VA vid nyetablering eller ombyggnation av industriell verksamhet generellt bara tar emot spillvatten som är behandlingsbart i verket eller om det inte är tekniskt möjligt att koppla om avloppsvattnet från spillvatten- till dagvattennätet. En bedömning görs i varje enskilt fall.

Anslutning till dagvattennätet förutsätter naturligtvis att verksamhetens avloppsvatten renas lokalt. En arbetsgrupp, bestående av Mälarenergi AB (VA-huvudman), Länsstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Västerås diskuterar vilka krav som ska ställas vid anslutning till dagvattennätet. Resultatet av dessa diskussioner kommer att redovisas separat.

Skälighetsavvägning

När tillsynsmyndigheten bedömer vilka krav som ska ställas vid befintliga verksamheter respektive nyetablering, utgår man från miljöbalkens allmänna hänsynsregler. Innan krav ställs mot verksamhetsutövaren ska myndigheten göra en skälighetsavvägning. Utgångspunkter är då om åtgärden är miljömässigt motiverad, ekonomiskt rimlig och tekniskt möjlig. Avvägning ska göras i varje

Datum
2006-01-30

enskilt fall, men som stöd för miljökontoren gör arbetsgruppen följande generella bedömning.

Miljömässiga motiv

Utgångspunkt för miljöarbetet är de nationella miljö kvalitetsmålen som riksdagen beslutade om 1999 och de regionala mål som Länsstyrelsen har utarbetat. Målen syftar till att inom en generation göra Sverige till ett ekologiskt hållbart samhälle. Giftfri miljö är det miljö kvalitetsmål som bäst tar upp den miljö påverkan som en fordonstvätt ger. Ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet och god bebyggd miljö är andra miljömål som berörs.

Regeringen anser att fosfor från organiskt avfall och avloppsslam bör ingå i ett kretslopp och Naturvårdsverket har därför utarbetat en aktionsplan för återföring av fosfor ur avlopp (Naturvårdsverket 2002). Det långsiktiga målet i aktionsplanen är att "näring i avlopp återförs till mark där näringen behövs, utan risk för hälsa eller miljö". Det innebär att avloppsfraktioner måste ha sådan kvalitet (reningsgrad) att de kan återföras till åkermark eller annan mark utan att risk uppstår för människors hälsa och miljön.

Ett förslag till delmål är att till år 2015 ska minst 60 % av fosfor i avloppsvatten återföras till produktiv mark, varav minst hälften till åkermark. Aktionsplanen anger dock att det i dagsläget inte är långsiktigt förenligt med miljömålet Giftfri miljö att använda avloppsfraktioner på åkermark på grund av nuvarande föroreningsinnehåll. Det krävs väsentliga kvalitetsförbättringar för att merparten av dagens slam ska kunna hanteras enligt aktionsplanens mål.

Svenska Petroleuminstitutet (SPI) anser att stabila organiska ämnen eller metaller inte får tillföras i sådan mängd att slammet i avloppsreningsverken inte kan användas för jordbruksändamål (SPI och Svensk Bensinhandel, 2005).

Fordonstvättar ger utsläpp av metaller, oljeprodukter och andra organiska och oorganiska ämnen. Föroreningarna härrör från tvättkemikalier, smuts från vägbeläggning, fordon och däck. Allmänt kan sägas att utsläppen är som störst under vinterhalvåret då mera tvättkemikalier används och fordonen är mer nedsmutsade. Undersökningar som har gjorts visar att föroreningshalter och mängder kan variera kraftigt mellan olika anläggningar. Variationer kan bero på val av tvättkemikalier, skötsel av slam/oljeavskiljare och andra reningsanläggningar samt om det finns andra delverksamheter anslutna (t.ex. verkstadsavlopp). Att uppskatta fordonstvättars totala belastning på kommunala reningsverk eller recipient är därför mycket svårt. (Naturvårdsverket 2004).

I nedanstående tabell visas exempel på utsläpp som förekommer från fordonstvättar i Karlstads kommun (SPI rapport "Utvärdering av 10 bilvårdsanläggningar tvättsäsongen 2002/2003"). Studien gäller personbilar och innehåller både tvättanläggningar med enbart oljeavskiljare och anläggningar med kompletterande rening.

Datum
2006-01-30

Parameter	Medelvärde (mg/fordon)
<i>Anläggningar med enbart oljeavskiljare</i>	
Bly, krom och nickel (samlingsparameter)	13
Kadmium	0,12
Zink	129
Opolära alifatiska kolväten	23 400
<i>Anläggningar med oljeavskiljare och kompletterande rening</i>	
Bly, krom och nickel (samlingsparameter)	7,5
Kadmium	0,04
Zink	95
Opolära alifatiska kolväten	4 800

Vidtagna åtgärder vid större tillståndspliktiga verksamheter har genom åren gjort att utsläppen till spillvattennät totalt minskat, både när det gäller flöde och föroreningsmängd. Detta har delvis skett vid tillståndsprövning där Länsstyrelsen sedan lång tid tillbaka har begärt att utsläpp av processavloppsvatten ska renas lokalt och sedan avledas till dagvattennätet. Tillsynen har också drivit på utvecklingen mot avloppslösa verksamheter med slutna system. Av detta kan man dra slutsatsen att påverkan på de kommunala avloppsreningsverken från större verksamheter, främst B-objekt men också de C-objekt där rening finns, inte längre dominerar. Istället härrör en allt större andel av de föroreningar (metaller och olja) som belastar avloppsreningsverken, från mindre verksamheter och hushåll.

Ekonomisk rimlighet

Beroende på hur mycket av den befintliga utrustningen som kan utnyttjas och vilka förutsättningar verksamheten har kommer installationskostnaderna för kompletterande rening att variera. Det är därför svårt för tillfrågade leverantörer att ange en exakt kostnad. Arbetsgruppen har fått följande ungefärliga prisuppgifter (exklusive moms) för själva utrustningen;

Labko - oljeavskiljare klass 1 från cirka 70 000 kronor (hösten 2004).
bia HÄRDPLAST AB - oljeavskiljare NS 6 (50 000 kr), NS 15 (80 000 kr) och NS 30 (100 000 kr), hösten 2005.

Reningsutrustning kostar från strax under 200 000 kronor och uppåt (MCP Vattenrening, hösten 2004).

Till detta tillkommer kostnader för markarbeten, rördragning och eventuell elinstallation. För bia HÄRDPLAST AB:s oljeavskiljare beräknas denna kostnad vara 15-50 000 kr beroende på avskiljarens storlek och olika markförhållanden (ej sprängning).

För små tvättar anser arbetsgruppen att det i dagsläget inte är miljömässigt motiverat eller ekonomiskt rimligt att **generellt** skärpa kraven. Därför anges utsläppskrav endast vid ny-, om- eller tillbyggnad av tvättanläggningen. För befintliga små tvättar ska det som minimum finnas någon form av oljeavskiljare.

Datum
2006-01-30

På några års sikt bedöms dock att situationen kan komma att förändras, och arbetsgruppen anser att det om cirka 5 år finns anledning att se över policyn för de små tvättarna.

Tekniskt möjligt

För oljeavskiljare finns en Europeanorm, som har antagits som svensk standard, SS-EN 858, del 1 och 2:

SS-EN 858-1 Avlopp – separationssystem för lätta vätskor (t ex olja och bensin).

Del 1: Principer för produktutformning, provning, märkning och kvalitetskontroll.

SS-EN 858-2 Avlopp – separationssystem för lätta vätskor (t ex olja och bensin)

Del 2: Val av nominell storlek, installation, drift och underhåll.

Arbetsgruppen anser att vid nyinstallation samt om- eller tillbyggnad ska oljeavskiljaren uppfylla svensk standard. När tillsynsmyndigheten ställer krav bör man ange just att standarden ska uppfyllas, inte att en klass 1-avskiljare ska installeras. Detta på grund av att verksamhetsutövaren i vissa fall kan behöva installera både en klass 1-avskiljare och en klass 2-avskiljare (i serie) för att få tillräcklig reningseffekt. Ett exempel på en klass 1-avskiljare är koalescensavskiljaren, i vilken små oljedroppar binds till varandra och formar större droppar som kan avskiljas (koalescens = sammanslagning).

Tillsynsmyndigheten bör också begära att verksamhetsutövaren före installation redovisar hur dimensioneringen har beräknats. Enligt Peter Björklund (via HÄRDPLAST AB) bör en oljeavskiljare som enbart belastas med avloppsvatten från en manuell högtryckstvätt vara dimensionerad för minst 6 l/sekund och 1 200 liters slamvolym. Av alla nyinstallationer som företaget utför är 80-85 % av denna typ. När oljeavskiljaren dimensioneras behöver man ta hänsyn till vilken verksamhet som kommer att bedrivas (t.ex högtryckstvätt), inkommande flöde samt vilken typ av olja (dess densitet) som ska avskiljas. Om det förekommer flera olika slags oljor i avloppsvattnet, bör man utgå från den som finns i störst mängd. För automattvättar tillkommer, utöver själva avskiljardelen, en slamlagringsvolym om minst 5 m³.

Ser man till dagens föroreningsbelastning ger en gravimetrisk oljeavskiljare sällan tillräcklig reningseffekt. Detta framförallt på grund av att om man använder en handhållen högtryckstvätt (och det görs i regel), så gör det höga vattentrycket att oljan blir väldigt finfördelad. Det i sin tur medför att det blir betydligt svårare att avskilja olja. En gravimetrisk oljeavskiljare (enligt den äldre dimensioneringen) är normalt dimensionerad för två timmars uppehållstid, och det räcker inte till för att de finfördelade oljedropparna ska hinna avskiljas.

En ytterligare komplikation för alla oljeavskiljare (även koalescensavskiljare) är att vissa ”miljövänliga” avfettningsmedel skapar väldigt stabila emulsioner, vilket försvårar avskiljningen och kan ge sämre

Datum
2006-01-30

reningsresultat. Om verksamheten i övrigt har en oljeavskiljare som är rätt dimensionerad och anpassad för den aktuella verksamheten kan det därför vara bättre att använda ett självspaltande kallavfettningsmedel (det finns miljöanpassade medel), vilket ger en bättre avskiljning. (bia HÄRDPLAST AB).

En fordonstvätt med oljeavskiljare av klass 1-typ renar olja, men ger obetydlig avskiljning av metaller (Labko). För rening av metaller behövs någon form filtrering och/eller kemisk fällning. Det finns idag reningsteknik framtagen som passar de små tvättarna. Några exempel är filterteknik och kemisk flockning. Leverantörer som vi har talat med uppger att reningsutrustningen klarar utsläppsvärdena i de upphävda AR 96:1 och att utgående oljehalt inte överstiger 5 mg/l (MCP Vattenrening och Kärcher).

Naturvårdsverkets AR 96:1 togs fram med utgångspunkt från att det redan 1996 var tekniskt möjligt att komma ner till vissa föroreningsmängder per fordon. Sedan dess har tekniken utvecklats ytterligare och idag finns reningsanläggningar för stora tvättar som uppges klara policyns hårdare utsläppskrav, enligt tabell 2 (miljöförvaltningen i Stockholms stad).

Arbetsgruppen ser det dock inte som rimligt att generellt skärpa kraven för de stora tvättar som redan har installerat reningsteknik eller har meddelats åtgärdskrav enligt förutsättningarna i AR 96:1. Men om anläggningarna ändå klarar utsläppskraven enligt tabell 2, bör naturligtvis den skärpta kravnivån tillämpas också för dessa. De skärpta kraven enligt tabell 2 ska alltid uppfyllas vid ny- om- och tillbyggnad av stora och mellanstora anläggningar.

Egenkontroll

För stora tvättar (=anmälningspliktiga) anges krav om egenkontroll både i 26 kap 19 § miljöbalken och förordning om verksamhetsutövarens egenkontroll. Egenkontrollen vid små och mellanstora tvättar regleras däremot bara i 26 kap 19 § miljöbalken.

Samarbete med andra kommunala förvaltningar

Arbetsgruppen anser att ett väl fungerande samarbete mellan kommunens miljökontor, VA och stadsbyggnadskontor eller motsvarande (SBK) väsentligt underlättar arbetet med att minska verksamhetsutövarnas avloppsutsläpp. SBK har möjlighet att påverka när man upprättar detaljplaner eller handlägger bygglov/byggnmälan för nyetablering eller ombyggnad av verksamheter med avloppsutsläpp. Det är önskvärt att miljökontoret och VA ges möjlighet att lämna synpunkter i dessa fall. Likaså ska miljökontoret låta VA få yttra sig när man handlägger anmälningsärenden där utsläpp till vatten förekommer. VA kan som utförare ställa krav på sina kunder och ange vilka föroreningsnivåer som högst får förekomma i det avloppsvatten som ansluts till kommunens avloppsnät.

De tre aktörerna arbetar enligt olika lagstiftning och med olika angreppssätt. VA arbetar inte branschvis utan går ”uppströms” i ledningsnätet sett från

Datum
2006-01-30

avloppsreningsverket, medan miljökontoret besöker enskilda verksamheter. Samarbetet med VA kan i vissa fall kompliceras av att de också är en verksamhetsutövare för vilken miljökontoret är tillsynsmyndighet. Samarbete kan handla om att:

- VA och miljökontoret tillsammans utarbetar riktlinjer för maximal föroreningsnivå vid anslutning till det allmänna avloppsnätet och vid utsläpp till dagvattennätet.
- Utarbeta informationsmaterial om riktlinjer, oljeavskiljare och tvätt utanför anläggning mm.
- Se över tömnings- och skötselrutiner för oljeavskiljare.
- Se över att dimensionering av oljeavskiljare överensstämmer med faktisk belastning.
- Ta fram rutiner kring samråd vid bygglov/bygganmälan.
- Samarbeta med andra kommuner.

Referenser

Muntliga referenser

- bia HÄRDPLAST AB, Peter Björklund, 10 november 2005 (föredrag vid länsträffen i Köping).
- Kärcher Göteborg, Lars-Erik, 14 december 2004.
- Labko, Koponen Helge, 16 november 2004.
- MCP Vattenrening, Larsson Sune, november 2004.
- Miljöförvaltningen i Stockholm, Lundin Anders, 16 mars 2005.
- Naturvårdsverket branschexpert, Andersson Jan, 8 november 2004 och 21 december 2004.

Litteratur

- Naturvårdsverket 2004, Branschfaktablad för fordonstvättar (remissutgåva).
- Naturvårdsverket 2002, Aktionsplan för återföring av fosfor ur avlopp (rapport 5214).
- Stockholm Vatten och Miljöförvaltningen i Stockholms stad. Policy för fordonstvättar i Stockholms stad 18 februari 2005.
- Svenska Petroleum Institutet och Svensk Bensinhandel, Biltvättanläggningar februari 2005.